

СТАНОВИЩЕ
за придобиване на образователна и научна степен „доктор”
в Стопанска академия „Д. А. Ценов” – Свищов

Изготвил становището: доц. д-р Теодора Георгиева Филипова, катедра „Търговски бизнес“ на СА „Д. А. Ценов“ – Свищов, научна специалност „Икономика и управление (търговия)“

Автор на дисертационния труд: Тоня Тодорова Петрушева, d010422270, редовен докторант към катедра „Търговски бизнес“ на СА „Д. А. Ценов“ – Свищов, докторска програма „Икономика и управление (търговия)“

Тема на дисертационния труд: „Изследване влиянието на търговските формати върху потреблението на бързооборотни стоки“

Основание за написване на становището: Заповед №1302 от 11 декември 2024 г. на Ректора на СА „Д. А. Ценов“ – Свищов за откриване на процедура за публична защита и утвърждаване състава на научно жури

I. Общо представяне на дисертационния труд:

✚ *Предмет, обект, цел, задачи, теза:* Въведението на докторския труд очертава рамката на изследването и запознава читателя с поставената цел, защитаваната теза, задачите за реализиране, обекта и предмета на проучване. Всички компоненти са ясно дефинирани и изложени, като са подчинени в пълна степен на заглавието, съдържанието и резултатите от изследването.

✚ *Обем:* дисертационният труд е разположен върху 222 стандартни страници, от които: въведение – 5 страници; основен текст – 193 страници и заключение – 4 страници; заглавна страница, съдържание, литература, декларация за оригиналност и достоверност, списък с фигури и таблици – 20 страници. Общият обем позволява да се заключи, че в достатъчно обширна степен авторът представя своите и чужди възгледи и проучвания.

✚ *Структура:* В дисертационния труд са обособени: въведение, три логически обвързани и обемно балансирани глави, посветени на теоретичната, методологичната и приложната страна на изследвания проблем, заключение, библиография и приложения. Структурата може да се определи като подходяща за дисертационно изследване.

✚ *Литература:* Дисертационното изследване се базира на значителен брой литературни източници, а именно: 162 заглавия на кирилица и латиница. Използвани са достатъчни по обем и тематична насоченост произведения на български, руски и английски език. Използваните източници са: нормативна уредба; научни изследвания под формата на монографии, студии, статии и доклади; учебна литература.

✚ *Приложения:* изложението в дисертационния труд е адекватно онагледено чрез оформени пет приложения, насочени към подпомагане на научното и практическото изследване.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд по форма отговаря на изискванията за подобен тип изследване, а именно: притежава заглавна страница, съдържание, въведение, изложение, заключение и използвана литература. Темата на дисертационния труд може да се определи като актуална, дисертатилна и в синхрон с докторската програма. През последните години публикации, свързани с влиянието на търговските формати върху потреблението на бързооборотни стоки, съществуват, но авторът по автентичен начин успява да се концентрира върху своята теза и да осигури собствено

виждане върху проблема. Ръкописът се отличава с научен стил, стегнат изказ, без излишна дескриптивност.

Въведението на докторския труд очертава рамката на изследването и запознава читателя с поставената цел, защитаваната теза, задачите за реализиране, обекта и предмета на проучване. Открити са автори, работили по темата; формулирани са ограничения, поради обхватността на проблематиката; представени са основните изследователски методи.

Първа глава на дисертационния труд е посветена на концептуалната рамка на търговските формати и спецификата на потребление на бързооборотни стоки. На теоретична интерпретация са подложени: дефиниции и особености на бързооборотните стоки, типология на търговските формати, фактори, влияещи върху потребителското поведение.

Втора глава на дисертационния труд е с методологическа насоченост. В нея се поставят основите на разработения модел за изследване влиянието на търговските формати върху потреблението на бързооборотни стоки. За целта се преминава през проучване на съществуващи подходи, методи и модели.

Трета глава на дисертационния труд се базира на собствени емпирични проучвания. Авторът представя обща характеристика на търговските формати в България, извършва анкетно проучване и демонстрира предложения модел при реални условия. Изведени са конкретни препоръки за развитие на потреблението на бързооборотни стоки под влияние на търговските формати.

Заклучението на дисертационния труд представя основните изводи, очертани вследствие проведените научни и емпирични изследвания.

В автореферата е представена обща характеристика на дисертационния труд. Описана е структурата и е направено кратко изложение на дисертационното изследване. В него са поместени справка за научните приноси, списък с публикациите на автора, свързани с темата на дисертацията, декларация за оригиналност. Посочените 6 публикации (1 студия и 5 доклада) показват, че докторантът е съумял да осигури публичност на своите основни резултати от дисертационното изследване. Представеният автореферат отговаря на изискванията и отразява основните моменти и научни постижения, достигнати в дисертационния труд.

Справката за изпълнение на минималните национални изисквания доказва, че те категорично са изпълнени – 65 точки.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Дисертантът е представил своята визия за теоретични и приложни приносни моменти в Автореферата върху дисертационния труд, които подкрепям и определям като авторова заслуга за обогатяване на знанието и практиката, свързани с постигане на устойчивост в управление на предприятието. Моята визия за приносите в дисертационния труд може да се представи по следния начин:

- Теоретично интерпретиране и обогатяване на научното знание, свързано с търговските формати и отличаване на специфичните особености на бързооборотните стоки.
- Адаптиране на модел за изследване влиянието на търговските формати върху потреблението на бързооборотни стоки.
- Емпирично тестване, систематизиране и анализиране на информационна база данни в унисон с изследваната проблематика, посредством собствено анкетно проучване.
- Извеждане на препоръки за развитие на потреблението на бързооборотни стоки под влияние на търговските формати.

IV. Бележки и въпроси по дисертационния труд

Към настоящата дисертация не мога да открия съществени бележки и препоръки, които да омаловажат труда на докторанта. Единственото, което мога да препоръчам – докторантът, съвместно с научния ръководител, да продължат изследвания в избраната проблематика.

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

Като имам предвид, че докторант Тоня Петрушева:

- ⚡ показва способност за проучване, систематизиране и критично анализиране на теоретичен и емпиричен информационен ресурс;
- ⚡ представя авторова позиция по изследваните проблеми;
- ⚡ успешно борави с методичния инструментариум, необходим за научно изследване;
- ⚡ демонстрира научна упоритост и творческа амбиция да изследва актуални, сложни и значими за съвременната наука и практика проблеми;

мога да обобщя, че представеният дисертационен труд представлява завършен научно-приложен продукт, който отговаря на изискванията за подобен тип изследване. Съдържа необходимите теоретични, методични и практико-приложни обобщения, анализи и заключения. Представените съпътстващи документи допълват възможността за изготвяне на становище по повод кандидатстването за образователна и научна степен. **Общата ми оценка е положителна и подкрепям с „ДА“ придобиването на образователна и научна степен „доктор“ от докторант Тоня Тодорова Петрушева по докторска програма „Икономика и управление (търговия)“.**

Свищов,
13 февруари 2025 г.

Изготвил становището:
(доц. д-р Теодора Филипова)